

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avla ... Thesavrorvm Dei In Passione D. N. Iesv Christi
Effusorum ad Resvrrectionem Mvltorum**

Eyschen, Georg von

Coloniae, 1656

§. 20. Amen dico vobis. v. 9.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45533

Christum dilectum suum, cuius postea inungendi sibi, non esset futura facultas, propter persecutiones imminentes, quomodo aliqui sibi adhuc spirantibus curant sepulchrum effodi, & tumbam feralem, in qua requiescant post obitum. Potest etiam intelligi ironice, quasi, Christus Dominus in Iudam murmurantem retorqueret hunc sensum tu vir & discipulus paulo post me ita tractabis, per Iudæorum manus, ut ne quidem illi sit futura copia inungendi me mortuum, & tu murmuras quod me tempestiue ideo inungat, ne proditus à te unctio à morte mea in sepultura careat! pudeat te, erubescere Mare iniquitatis, & murmura super te, tibi esto molestus, dignus, illa non meruit. tu quantum in te est me etiam sepultura spoliabis, illa autem non sepulturæ modo honore donare se ostendit, sed & unctio.

Domine Iesu Christe, magna est differentia inter iustos & peccatores, valde dispartiter procedunt, tu tamen mitissimus omnium hominum non procedis acerbe contra peccatores, dum adhuc viuunt; sed ungis, lenis, curas, cõsiderans nouissima eorũ, & morum grauitate magis condolet eis, quam irasceris, obsecro te damihi etiam huiusmodi benignitatem & compassionem.

§. 20. Amen dico vobis. v. 9.

Amen est vox Hebræa communicata Græcis ac Latinis, estque in vtroque testamento frequens, pro qua solent aliqui interpretes transferre fiat: & aliquando est vox optantis, & precantis vt quod dicitur, vel petitor eueniat: sic multi terminantur psalmi & preces, quorum in fine ponitur amen, pro quo interpretes Latinus 70. secutus exposuit fiat, fiat, & in hac significatione ab initio nascentis Ecclesiæ est vsurpatum, vnde mos fuit vt fideles post recitatas preces responderent amen, vt patet ex 1. Corinth. 14. e. Qui mos etiam hodie perseverat, respondente populo Christiano uniuerso per chorum vel vno aliquo nomine omnium (dum sacra peraguntur mysteria.) Amen, qua voce significant etiam se assensum præbere & ratum habere, quæ in altari à sacerdote fiunt atque dicuntur &. Interdum est vox vehementer aliquid asserentis, pro qua Latine dicitur vere, profecto, vel certe, vt hic; Amen dico vobis. vbiunque predicatum fuerit Euangelium hoc in vniuerso mundo, & quod fecit hac narrabitur in memoriam eius: aliquando ad maiorem audientiam habendam & memoriam, si quid mandandum, vt seruetur sedulo, sicut Nicodemo est dictum, Amen, amen dico tibi. nisi quis renatus fuerit aqua & spiritu non potest introire in regnum Dei.

Domini

Domine Deus salutis æternæ cum quidpiam affirmare voluisti & inculcate & concludere pro gloria patris tui, & docere, & saluare peccatores vsus es communiter verbo *Amen*, quod est interpretatum *fiat* siue *fiat*, ad spem desideriumque monstrandi accipienda certo ea quæ promissisti uti in illa Dominica tua oratione nos instituisti. Da gratiam cunctis Christianis, ut quoties illa voce utuntur, ea cum insigni pietate, uti sacra re à te usurpata utantur. & fac ut populus tuus Christianus à iureiurando abstineat nec formulis pessimis illis & execrandis assuescat, aut si iam assueuit citissimè desuescat.

§. 21. *Vbicunque prædicatum fuerit Euangelium hoc in vniuerso mundo. v. 8.*

Hic manifestè prophetam agit Dominus, vaticinando quod Euangelium suum prædicandum sit in toto terrarum orbe iuxta quod dicitur ab Apostolo de Apostolis ex psalmo quodam: *In omnem terram exiuit sonus eorum & in fines orbis terra verba eorum*, qua nota vel signo solo discere potest omnis Christianus non aliam esse amplectendā fidem quam quæ prædicatur per totum mundū, illa enim est genuina Christi religio & fides, in qua sola saluandæ sunt omnes gentes. vnde etiam misit eius statim post resurrectionem & ascensionem tuam discipulos per varias prouincias mundi & regna vt hoc Euangelium prædicarent, dicens: *ite in orbem terrarum & prædicate: docentes &c.* Vides ô Christiane veritatem & fundamentum fidei tuæ, lætare igitur & exulta. Tu vero ô Hæretice cuius fides nec omni fuit ab Apostolis tempore, nec adhuc hodie in omni terrarum Regione prædicatur, ingemisce & dole: Dic tecum maturè. Vnde? quo veni per Lutherum, Caluinum, Mennonem &c. & vel nunc sequere veritatem Euangelij, quod prædicatur in vniuerso mundo, non in aliqua solum parte temporis vel mundi & conuertere vt saluus fias, sine enim hæc fide impossibile est placere Deo. & noli dicere tibi, etiam fides Lutherana mea prædicatur in vniuerso mundo, quia quis oro Lutheranus in Asia, India orientali, Africa imo India occidentali prædicat Lutherianum Euangelium; quas inde proferre potes historias, quas tamen omninò inde habent Catholici à Romanis eo missis Religiosis & clericis, quis ante Lutheranos per omnia docuit, uti Lutherani? Nemo.

Summe pater Omnipotens æternæ & clemens Deus, te oro vt veram illam rectam & sinceram Romanā fidem mihi largiaris semper quæ nec interrupta est, & nullis errorum triticis inuoluta, nec labe peruersitatis in aliquo dogmate maculata est. Da etiam vt opera mea fidei conueniant, ne

B 3

fides